

**UCHWAŁA NR ...../...../2018
RADY MIEJSKIEJ W ŻYCHLINIE**

z dnia   października 2018 r.

w sprawie obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej

Na podstawie art. 41a ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2018r. poz. 994 ze zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. Grupa mieszkańców gminy, posiadającej czynne prawa wyborcze do organu stanowiącego, może wystąpić do Rady Miejskiej w Żychlinie z obywatelską inicjatywą uchwałodawczą.

§ 2. 1. Czynności związane z przygotowaniem projektu uchwały, jego rozpowszechnianiem, a także organizacją zbierania podpis pod projektem uchwały, wykonuje komitet inicjatywny uchwałodawczej zwanej dalej Komitetem.

2. Komitet może tworzyć grupa co najmniej 5 osób posiadających czynne prawo wyborcze do Rady Miejskiej w Żychlinie

3. Komitet informuje Przewodniczącego Rady Miejskiej w Żychlinie o wszczęciu inicjatywy uchwałodawczej składając wniosek zawierający:

- 1) projekt uchwały spełniający wymogi formalne określone w Statucie Gminy Żychlin;
- 2) oświadczenie o utworzeniu Komitetu, według wzoru określonego w załączniku nr 1 do procedury, ze wskazaniem Pełnomocnika oraz Zastępcy Pełnomocnika, którzy reprezentują grupę inicjatywną w pracach nad projektem, w tym na posiedzeniach komisji Rady Miejskiej oraz sesji Rady Miejskiej w Żychlinie;
- 3) wykaz mieszkańców, w liczbie określonej ustawą o samorządzie gminnym, posiadających czynne prawa wyborcze do organu stanowiącego, zawierający imię i nazwisko, adres zamieszkania, PESEL oraz podpis.
4. Jeżeli projekt nie spełnia wymogów określonych § 2 ust. 3 Przewodniczący Rady Miejskiej zwraca projekt Pełnomocnikowi ze wskazaniem braków projektu.

§ 3. 1. Złożony projekt staje się przedmiotem obrad Rady Miejskiej na najbliższej sesji po złożeniu projektu, jednak nie później niż po upływie 3 miesięcy od dnia złożenia projektu, po uprzednim zaopiniowaniu projektu przez Burmistrza a następnie właściwe komisje rady.

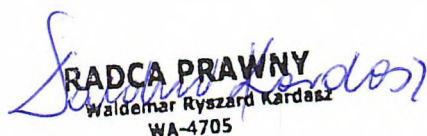
2. O terminie posiedzeń, Komisji Rady Miejskiej oraz Sesji Rady Miejskiej, na której projekt ma być przedmiotem obrad Przewodniczący Rady Miejskiej informuje Pełnomocnika Komitetu.

3. Burmistrz, w terminie 3 dni od daty wniesienia projektu, zamieszcza na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy informację o zawiązaniu Komitetu oraz zamieszcza projekt uchwały wraz z uzasadnieniem, jak również terminami posiedzeń wskazanym w ust. 2.

4. Pełnomocnik lub Zastępca Pełnomocnika mogą zabrać głos na posiedzeniu Komisji oraz sesji Rady Miejskiej w sprawach dotyczących projektu, w szczególności przedstawiają jego założenia i uzasadnienie.

5. Przewodniczący Rady Miejskiej zawiadamia pisemnie Pełnomocnika Komitetu o sposobie rozpatrzenia projektu uchwały. Informacja ta jest również zamieszczana na stronie BIP.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego.

RADCA PRAWNY
Waldemar Ryszard Kardasz
WA-4705

BURMISTRZ
Grzegorz Ambroziak

Oświadczenie o utworzeniu komitetu

OŚWIADCZENIE
o utworzeniu Komitetu w celu wystąpienia z inicjatywą podjęcia przez Radę Miejską w Żychlinie
uchwały w sprawie:

.....
.....

(pełna nazwa projektu uchwały)

Oświadczam, że posiadam czynne prawo wyborcze do organów Gminy Żychlin i wyrażam zgodę na przetwarzanie danych osobowych dla potrzeb niezbędnych dla rozpatrzenia projektu uchwały.

Lp.	Nazwisko i imię (imiona)	Adres zamieszkania	PESEL	Podpis
1				
2				
3				
4				
5				

W imieniu i na rzecz Komitetu występują:

Pełnomocnik

.....

(imię i nazwisko, adres zamieszkania, telefon)

Zastępca Pełnomocnika

.....

(imię i nazwisko, adres zamieszkania, telefon)

BURMISTRZ

Grzegorz Ambroziak

LISTA POPARCIA

UDZIELAM POPARCIA PROJEKTOWI UCHWAŁY W SPRAWIE:

.....
.....

(pełna nazwa projektu uchwały)

Oświadczam, że na dzień .....* posiadam/em czynne prawo wyborcze do organów Gminny Żychlin i wyrażam zgodę na przetwarzanie danych osobowych dla potrzeb niezbędnych dla rozpatrzenia projektu uchwały.

Lp.	Nazwisko i imię (imiona)	Adres zamieszkania	PESEL	Podpis osoby popierającej projekt uchwały
1				
2				
3				
4				
5				

* data zamieszczenia przez Burmistrza Gminy Żychlin w Biuletynie Informacji Publicznej ogłoszenia o zawiązaniu się Komitetu inicjatywy uchwałodawczej i przystąpieniu do zbierania podpisów udzielających poparcia projektowi uchwały.

BURMISTRZ

Grzegorz Ambroziak

UZASADNIENIE

Ustawą z 11.01.2018 r. zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych znowelizowane zostały m.in. ustawy samorządowe. Zmiany polegały w szczególności na dodaniu:

- art. 41a do ustawy z 8.03.1990 r. o samorządzie gminnym,
- art. 42a do ustawy z 5.06.1998 r. o samorządzie powiatowym,
- art. 89a do ustawy z 5.06.1998 r. o samorządzie województwa.

Wymienione wyżej przepisy mają bardzo zbliżoną treść, odnoszącą się do poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego. W każdym z wymienionych artykułów określone zostało prawo wnoszenia przez mieszkańców danej jednostki samorządu terytorialnego obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej, czyli konkretnego projektu uchwały, do właściwego organu stanowiąco-kontrolnego. Projekt ten następnie musi zostać rozpatrzony przez dany organ.

Aby ułatwić wskazaną procedurę, ustawodawca przewidział konieczność podjęcia na każdym szczeblu uchwały określającej szczegółowe zasady wnoszenia inicjatyw obywatelskich, zasady tworzenia komitetów inicjatyw uchwałodawczych, zasady promocji obywatelskich inicjatyw uchwałodawczych, formalne wymogi, jakim muszą odpowiadać składane projekty.

Prawa mieszkańców przy zgłaszaniu projektów uchwał

Aby określić dopuszczalną treść przedmiotowych uchwał, należy wskazać na najważniejsze prawa mieszkańców wynikające z wyżej wymienionych przepisów. Są to prawa do:

- sformułowania projektu uchwały i zbierania podpisów pod tą uchwałą wśród mieszkańców danej jednostki samorządu terytorialnego,
- zgłoszenia przedmiotowego projektu (podpisanego przez określoną liczbę mieszkańców) do organu stanowiąco-kontrolnego,
- żądania przegłosowania tegoż projektu przez radę gminy na najbliższym posiedzeniu od dnia złożenia projektu,
- udziału przedstawicieli inicjatorów projektu (czyli komitetu inicjatywy uchwałodawczej) w pracach rady gminy.

Żadnego z tych uprawnień organ stanowiąco-kontrolny nie może w żaden sposób zawężyć. Dlatego też błędem byłoby zawieranie w przedmiotowych uchwałach przepisów, które określałyby:

- dopuszczalny zakres merytoryczny projektów, które mogą być zgłaszane do organu stanowiąco-kontrolnego,
- konieczną liczbę podpisów mieszkańców danej jednostki samorządu terytorialnego w sposób odmienny, niż wynika to z uregulowań ustawowych,
- dodatkowe wymogi konsultacji lub też zgód w zakresie projektu zgłaszanego do rady gminy (co nie zmienia faktu, że w przypadku gdy dana materia wymaga uzgodnień na podstawie

odrębnych ustaw, przepisy stanowiące podstawę dla tego wymogu zachowują oczywiście moc; nie obciąża to jednak w żaden sposób inicjatorów projektu),

- odmienne niż ustawowe terminy rozpatrywania projektu przez organ stanowiąco-kontrolny,
- dodatkowe obowiązki inicjatorów projektu po wniesieniu go do organu stanowiąco-kontrolnego, a zwłaszcza uzależnianie od spełnienia tych obowiązków dalszego procedowania niniejszego projektu,
- wymogi, które muszą spełniać przedstawiciele komitetu inicjatywy uchwałodawczej przy pracach organu stanowiąco-kontrolnego nad projektem uchwały,
- ograniczenia po wniesieniu konkretnego projektu, zwłaszcza w zakresie obejmującym odebranie możliwości zgłoszenia ponownego projektu o identycznej lub zbliżonej treści przez tę samą (lub zbliżoną) grupę mieszkańców.

Kluczowe elementy uchwał

Mając na uwadze powyższe, należy wskazać, jakie elementy powinny się znaleźć w poszczególnych częściach przedmiotowych uchwał i na co organy stanowiąco-kontrolne mogą w nich zwrócić uwagę. Przy określaniu zasad wnoszenia inicjatyw obywatelskich należy określić przede wszystkim, kto konkretne projekty może wносить. Ustawodawca nie pozostawia tu wiele wątpliwości, wskazując, że chodzi tu o mieszkańców gminy lub innej jednostki samorządu terytorialnego. Wskazane byłoby doprecyzowanie w uchwale tego pojęcia przede wszystkim przy uwzględnieniu osób zameldowanych. Stosowanie odmiennych kryteriów może powodować problemy albo długofalowo trudności związane z identyfikacją konkretnych osób podpisanych pod wnioskiem.

Przy okazji określania zasad tworzenia komitetów inicjatywnych nie można w żaden sposób dążyć do blokowania lub ograniczania takich działań. Nie budzi wątpliwości, że komitet powinien się składać z więcej niż jednej osoby (np. trzy osoby łącznie z przewodniczącym). Ryzykowne byłoby na tym etapie określanie zbyt dużej liczby minimalnej członków takiego komitetu. Można przyjąć, że dopuszczalne jest określenie w uchwale wyboru liczby członków komitetu w określonych ramach. Ważne jest również wskazanie, że komitet może zbierać podpisy dopiero od momentu przygotowania projektu uchwały. W związku z powyższym musi w pewien sposób udokumentować zarówno swoje powstanie, jak i przygotowanie projektu uchwały (możliwe będzie tutaj zachowanie formy uchwały członków komitetu z ich podpisami potwierdzającymi konkretne działania). Nie jest tutaj jednak konieczne zachowywanie formy szczególnej.

Określenie zasad promocji obywatelskich inicjatyw uchwałodawczych można rozumieć dwojako:

- jako promocję koncepcji obywatelskich inicjatyw uchwałodawczych w ramach danej jednostki samorządu terytorialnego,
- jako promocję konkretnych projektów obywatelskich inicjatyw uchwałodawczych.

Pierwszy zakres jest dosyć szeroki. Bardzo ważne jest upowszechnianie wśród mieszkańców wiedzy o nowych możliwościach i informacje w tym zakresie powinny być również przekazywane przy współudziale organów jednostek samorządu terytorialnego. Uwzględnienie tych elementów w uchwale należy jednak traktować bardziej jako wyraz konkretnej, samorządowej koncepcji. Natomiast drugi wariant może zostać bardziej skonkretyzowany. Przykładowo można (ale nie ma takiego obowiązku wprost) przyznać konkretnemu komitetowi prawo do przedstawienia projektu uchwały danemu organowi z prośbą o rozpowszechnienie w urzędzie lub na jego stronach. Pamiętać jednak trzeba przy tej okazji o określeniu dokładniejszych ram owego rozpowszechnienia, w tym ograniczeń terminowych.

Najważniejszy element, który w przedmiotowej uchwale powinien się znaleźć, to określenie formalnych wymogów, jakim powinny odpowiadać konkretne projekty. W tym zakresie uchwała organu stanowiąco-kontrolnego powinna być pewną instrukcją dla komitetów. Chodzić tu może o wskazanie zarówno sposobu sformułowania treści uchwały, jak i jej szczegółowych elementów. Osobna sprawa to określenie sposobu zbierania podpisów i niezbędnych danych, które podpisujący się mieszkańcy powinni przedłożyć. Dane te powinny jedynie pozwalać na identyfikację konkretnych osób i nie mogą być zbyt szerokie.

W celu lepszego zobrazowania optymalnego projektu uchwały i wymaganych przy tej okazji od komitetu inicjatywnego działań elementem promocji, o której była mowa powyżej, mogłoby być również zamieszczenie na stronie internetowej danego organu lub też w siedzibie danego urzędu przykładowych wzorców projektów uchwał i dokumentów niezbędnych do zbierania podpisów.

W uchwale można określić również zasady związane z działaniami po zgłoszeniu projektu do organu stanowiąco-kontrolnego danej jednostki, np. obejmujące możliwość (ale nie eliminujący wymóg) przedstawienia problematyki związanej z projektem danej uchwały przez przedstawicieli komitetu inicjatywnego, zarówno na sesji danego organu stanowiąco-kontrolnego, jak i wcześniej w ramach obrad którejś z komisji tego organu.

Podsumowanie

Uchwała organu stanowiąco-kontrolnego jednostki samorządu terytorialnego określająca szczegółowe zasady wnoszenia inicjatyw obywatelskich, zasady tworzenia komitetów inicjatyw uchwałodawczych, zasady promocji obywatelskich inicjatyw uchwałodawczych i formalne wymogi, jakim muszą odpowiadać składane projekty, musi sprostać wielu wymaganiom. Poza doprecyzowaniem pewnych wytycznych formalnych równie istotne będzie sformułowanie zasad promocji i rozpowszechniania wiedzy o obywatelskich inicjatywach uchwałodawczych. Obowiązkiem bowiem organu jest przedstawienie w możliwie najszerszym i najbardziej zrozumiałym zakresie informacji o wskazanych inicjatywach wszystkim mieszkańcom. W tym stanie podjęcie uchwały jest uzasadnione.

SEKRETARZ GMINY
Waldemar Bartochowski